

K R O N I K A

Andrej Lutman

TOPLOKRVEN POSKOK

Ervin Fritz FAVN

Oblikovanje Matjaž Vipotnik

Založba Knjižna zadruga, Ljubljana,
1998, 92 strani

Svojo toliko in toliko pesniško zbirko je Ervin Fritz podnaslovil z *Pesmičice kosmatičice*, da se takoj ve, kdo kaj kam molf. Zbirka je sestavljena iz šestih sklopov, ki se tematsko ali slogovno ter formalno razlikujejo. Nosijo naslednje naslove: *Romance za favnovo piščal in glas*; *Pesmičice na lectovo srce*; *Pesmičice, okrogle*; *Kosmatičice, favnovske*; *Legende in balade, brezbožne*; *Rubajati, kosmati*; uvaja pa s pesmijo *Favnovo popoldne*.

Romance zaznamuje polarnost ženska-moški. Ervin ta duel ustoliči kot seštevek vsakdanjih nalepk, ki jih imamo, da z njimi pavšalno označimo moške in ženske lastnosti. *Pesmičice na lectovo srce* so – razumljivo – krajše. Tu najdemo cvet narodnih popevk, ko Fritz okarakterizira skozi okosmatene verze različne tipe Slo-

venk in Slovencev. Mnoge so pokrajinsko naravnane, druge pa splošne in domače (nav.): *Šoceljna // Eden ima zmeraj dolge poti, / se po gostilnah obira, / drugi pa, ko se zmračí, prifrčí / v mojo kamro kot sneta sekira*. Okrogle pesmičice pa so skorajda priročnik za vesela početja, saj nudi jo vpesnjene mnoge metode in dobre ideje za tovrstna početja. Vsekakor pestra paleta izkušenj. Za okus navažam začetek pesmi *Pitagora bi rekel: Trikotnik. Tvorijo ga pesnik in njegova muza / in muzin ljubček. Muza je hipotenuza, / a onadva kateti*. Favnovske kosmatičice pa so akord prejšnjim, saj pripeljejo do roba in čez favnov razvrat v najboljšem smislu, ko je temu razvratu vse podvrženo in brez kakršnekoli druge ali drugačne funkcije. Brezbožne legende in balade v totalu obdelajo celibatu zaprisežen duhovniški stan v razvratu, posežejo v Staro in Novo zavezo, se bogatijo v folklori in pesnikovi neugnani domišljiji. Kosmati rubajati pa dosledno slede svoji strukturi in

nudijo res pester manevrski prostor tovrstni tematiki. Razpon je naravnost frapanten in dodelan tako, da ne nudi zdrsa pod pas, pač pa pesnik tu vzdržuje stalno napetost kljub zljajni temi. Ko ustvarja svojo abecedo, ustvarja tudi pot do današnjih, kar vnovičnih tabujev, saj veseljaško pometa in razmika možnosti, ki jih nudi početje, ki ni namenjeno zgolj razplodu. Je pač favn, ki se ne meni kaj prida za vse tisto, kar mu ne nudi popolne predaje.

Vsekakor se takoj pojavi paralela pesnik in favn. Kaj imata tako skupnega, da ju loči? Kam vse penetrira pesnik, ko se poji s poezijo? Ervin Fritz tu ponuja nedvomen odgovor. Obrača se pač povsem ista moč. Strah pesnika je strah favna: impotenca. Ne-moč. Nemoč in nemost. In

prav ta strah je izziv, da se počne, dokler se lahko.

Nedvomno je novo pesniško dejanje Ervina Fritza najpotentneje pozdraviti, saj na široko razpira komajzaznavno režo, ki so jo na tem tnalu poezije pustile prejšnje tovrstne pesniške zbirke. Jezik hotnega favna je inovativen, svež in isker. Prinaša veselje in sveto razposajenost. Dotika se najosebnjše in najjavnejše. Brezobzirno uporablja pesnikovo orodje in orožje: moč pisane besede, ki ruši zaplotja.

V knjigi Favni mrgoli besed, ki nedvomno opisujejo in sestavljajo erotično poezijo. Mislim, da bi bilo popolnoma nesmiselno v tej oceni navajati najsočnejše. To pa iz preprostega razloga: po teh pesmih je treba listati, sliniti si prste in uživati.